

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 francs.

SUMARI:

CRÒNICA LOCAL.—LA DECADENCIA MA-
RÍTIMA DE CATALUNYA (acabament):
Martí Roger. — L'ENCISADORA: *Eveli M.*
Doria. — EL FERROCARRIL DE BLANES A VI-
LAJUIGA: *Eussebi Fina i Girbau.* — MONT-
SENYENCA: *J. Novellas de Molins.* — JOCS
FLORALS DE PALAMÓS: COMPOSICIONS REBU-
DES. — VEREDICTE. — A VISTA D'AUCELL:
Martí Tauler. — PRESÓ D'AMOR: *Xavier*
Carbó i Maimí, trad. — BOLVA ERRANT:
Lluís Comas i Xandri. — CAMPEROLA: *Ll.*
Barceló i Bou. — DE L'ESTRANGER. — DE
TEATRE. — SPORT. — MUSICALS. — PUBLICA-
CIONS REBUDES. — MOVIMENT DEL PORT. —
OPERACIONS DE LA CAIXA D'ESTALVIS. — RE-
GISTRE CIVIL. 2 2 2 2 2 2 2 2

SABÓ ZORAYA

Fabricat amb productes fins, superiors i amb la adició dels vegetals que componen el Bàlsem, és el Sabó millor que es pot concebir; no hi ha res que l'iguali per a netejar la pell sense irritar-la. Preserva dels enemics de la salut i de la bellesa.

Per a conservar l'hermosura, flexibilitat i finesa de la pell useu sempre **Sabó Zoraya**.

DE VENDA EN

Farmacies, Drogueries i Perfumeries

RESERVAT PER A

Ceferí Gorchs

Maquinaria per a les Arts Gràfiques

Plaça de Catalunya

BARCELONA

RESERVAT PER A

Salvador Plaja

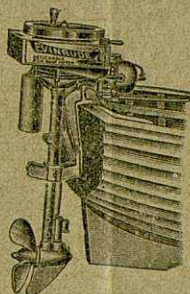
Fàbrica de Galletes

GERONA

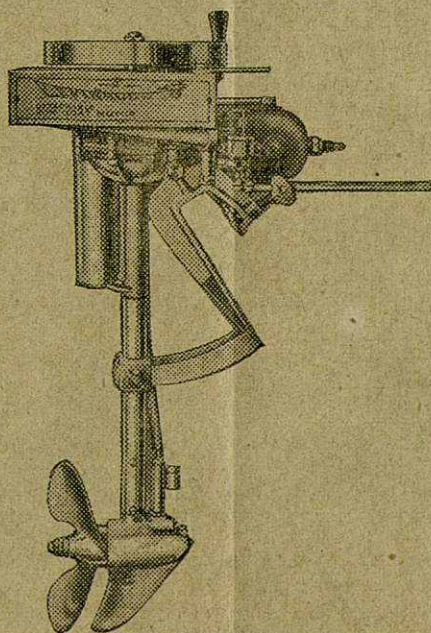
EVINRUDE

Motor portàtil de fòra bordo

La força motriu
més SENZILLA,
més NETA, més
ECONOMI-
CA i de ma-
jor SEGURI-
TAT per a
BOTS de to-
tes classes.

-Característiques -
Marxa: Endavant i
enrera. - Velocitat:

De 6 a 12 ki-
lòmetres per
hora. - Con-
sum: Mig litre
de combusti-
ble per hora.

20 parts motonafta per
1 del millor oli per a cilindres, produint-se el mateix
= motor l'engràs. =

REPRESENTAT PER: _____

A. JULIA CALVET

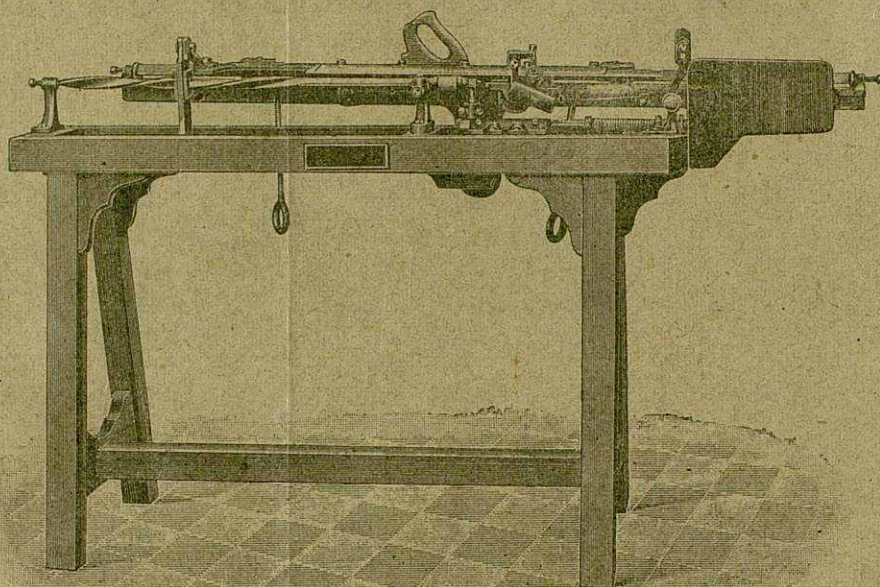
Girona, 61. - St. Feliu de Guixols.

S'envia gratis un elegant catàleg en espanyol a qui el sol·liciti.

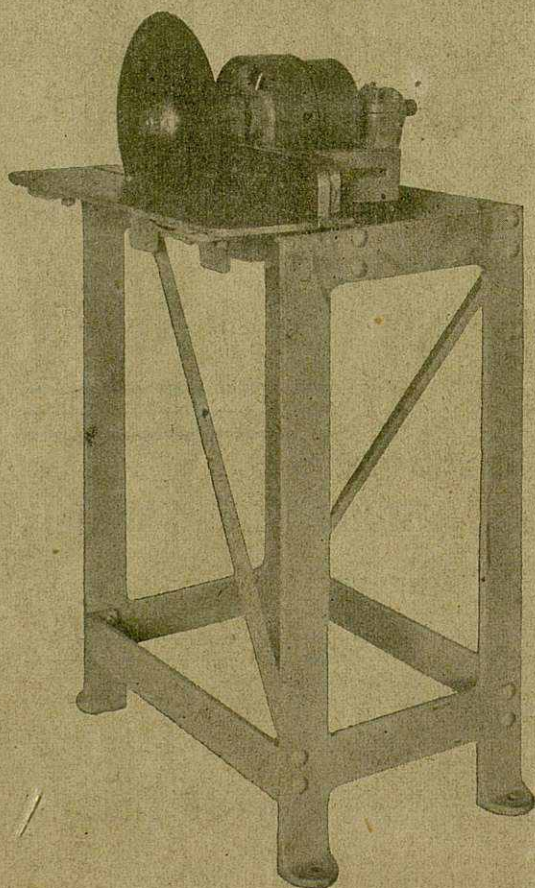

Màquina DE fer TAPS

exclusiva-
ment nostra:
acreditada a
plè i rodó.

MAQUINA DE FER TAPS

MAQUINA DE FER TIRES

Màquines de BARRINA, de fer TIRES, etc. etc.

Quasi totes les màquines porten ja l'instal·lació mecànica si se desitja.

Comprant la màquina no s'ha de fer cap mes gasto.

BICICLETES

Ne tenim sempre existencia de varies marques; com també ACCESSORIS de tota classe. BO I BARATO.

GARAGE

Per a reparacions d'AUTOMOBILS. Tenim tots els aparells especials d'aquest ram, entre ells el SIRIUS: soldadura autògena.

BOMBES TRILL

Donen molta aigua amb poc gasto. Accessoris de màquines, pedres d'esmeril, fulles circulars, olis, cap de cotó, corretges, etc., etc.,

Tallers mecànics de Trill H.^{nos} S. en C.

PALAFRUGELL

TELEFON, 363

Se fabriquen en nostres tallers tota classe de màquines per a l'industria suro-tapera.

S' estudien i pressuposten tota mena de màquines aplicables a aquest ram.

Les nostres màquines són completament perfeccionades: superiors a les que fins avui han sortit.

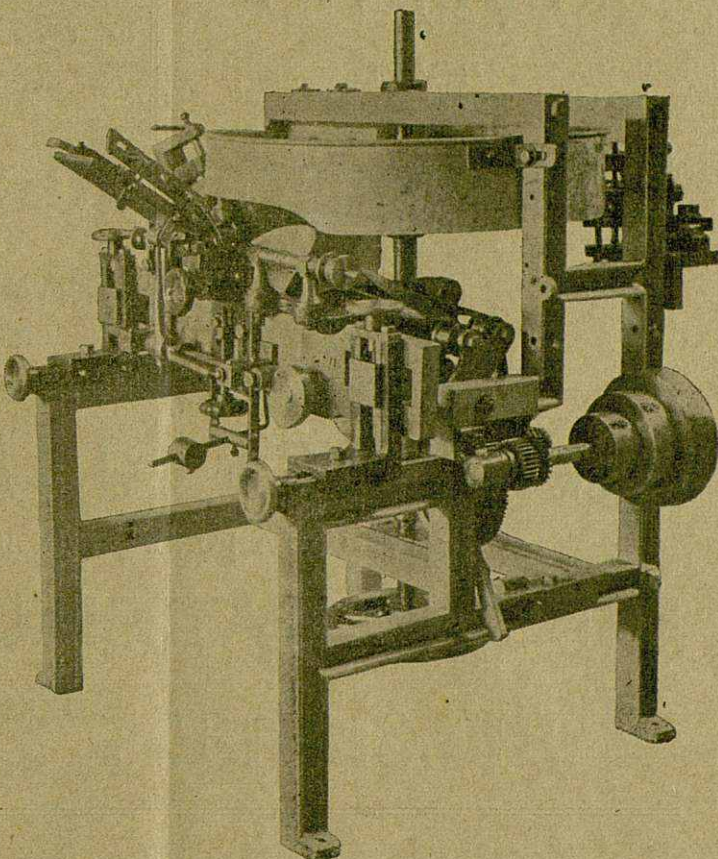
Se recomanen entre elles:

Màquina de Llescar

amb motor acoblat, tan econòmica, senzilla i que tan profitosos resultats està donant als fabricants qui l'han instal·lada.

Màquina de Partir

amb motor acoblat.

MAQUINA AMERICANA

Màquina automàtica dita AMERICANA

PER A FER TAPS.

Màquina de MARCAR

totes transportables.

Màquina d' ESCAPSAR

amb peses de recanvi per a

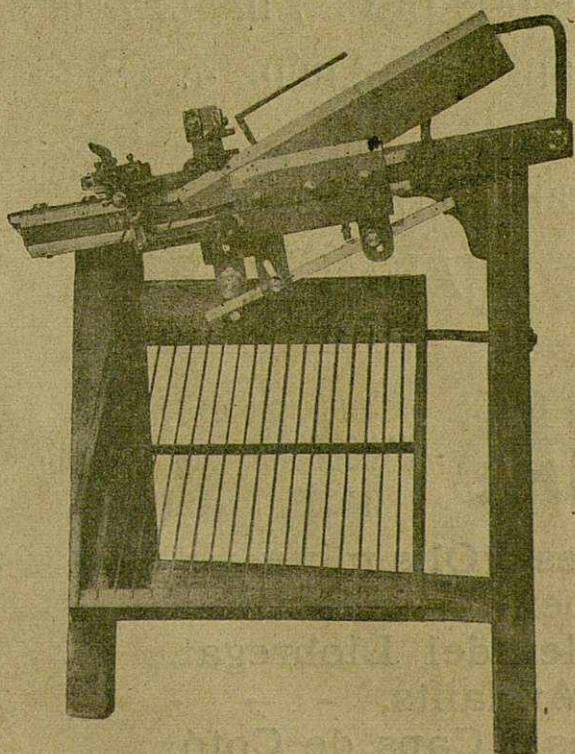
ESMERILLAR

caps del PUNTUTS.

PROMPTE sortirà la màquina de

CARRAR

amb motor; la producció de la qual és la mes grossa, i al mateix temps és la mes ECONOMICA de les conegudes.

MAQUINA DE CARRAR

RESERVAT

PER A

Albert Bañeras

Per a trobar un complet assortit
de roba blanca i de color, i al-
tres articles, visiteu la Tenda den

Josep Lladó

instal·lada al Carrer Major, 4
(bis). - PALAMÓS

GRAN SASTRERIA de JOAN PRAT

(CASA FONDADA EN 1855)

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

Barcelona: Baixada Sant Miquel, 5
Pasatge del Crèdit, 10

Se ven una casa de dos pisos i magatzem
situada en la Plaça de Sant Pere, núm. 4. (Pla-
naça).

Per a més detalls, dirigir-se a,
JAUME BUXEDA.

MAJO I PLANAS

Correspondencia:
BARCELONA. Arc de Sant
Ramón, 5, principal.

Importadors directes d'Olis minerals.
Fàbrica de grases per a la industria a
- - - Hospitalet del Llobregat.
Corretges, Gomes, Amiants, - - -
- - - Estopades i Caps de Cotó.

NEUMÀTICS PALMER

De cordes -- Els més duraders

Tota mena d' accessoris per a automòvil

A. & F. MIR ALBANELL

BARCELONA

BRUCH, 30 principal. -- Telefon 1922.

“LA AZUCARERIA”

CONFITERIA I PASTELERIA

de LLUIS PUIGDOMENECH

BARCELONA: Rambla de les Flors, 30 - Telefon - 958.

ESPECIALITAT EN OBJECTES DE TOTES CLASSES PER A PRESENTS DE BODA I BATEIG

LUNCHS A DOMICILI

Aliments per a RÈGIMEN i DIABÈTICS de la casa
MANUEL FRÈRES de Lausanne (Suïça)

i Xocolates pures de cacao elaborades en el Convent
de la TRAPA, pels R. R. P. P. CISTERCENCES.

Dipositaris exclusius: PAGES I ROCAFORT

Successors de A. MASSANA. Carrer de Fernando VII. 14.--BARCELONA.

CAPILAR AMERICANO

Unic per a la preservació
de la calvicie.

Representant exclusiu a la
provincia de Girona.

CONCHS : : : Palamós

MOLI DE FARINES I FORN

DE

FRANCISCO CARGOL

Carrer Major, núm. 51 i Carrer de Munt, núm. 51
PALAMÓS

VIATGES regulars als ESTATS
UNITS, BRASIL, AR-
GENTINA, EXTREM ORIENT i de
deport, en determinades estacions de
l'any, al MEDITERRANI, MAR GLA-
CIAL, VOLTA AL MÓN, etc., en els
moderns i confortables vapors del

NORDDEUTSCHER LLOYD

Per a informes i passatges dirigir-se a
D. FELIX ARXER.-S. Feliu de Guixols
CARRER S. FELIU MARTIR. 5. -- TELEFON 186.

Tenda "LA REINA"

DE

NICETO CASANOVAS

Sastreria i confeccions.-Varis genres de
punt.-Cotilles.-Alta novetat.-Models
fabricats especialment per a la casa.
CENTRE DE REPRESENTACIONS

GRAN NOVETAT

EN LA PASTELERIA DE

JOAN COLLBONI

Debut de les tan delicioses i riques

CRISTINES

Se convencerà de la veritat qui les provi.

No hi ha dubte,

*que la tenda de comestibles, on
vènen més barato i amb millors
garanties es la d'en*

S. Tolosa

Major, 44. — — — Palamós.

LA ELECTRA

(DE)

ISAAC MATAS

LLUM I FORÇA

BENZINA DALMAU (Patentada)

Nova essència per a treure les taques de tota classe de grasses, cera, etc., sobre teixits de llana, seda, cotò i altres, com trajos, tapiços, barrets, tapet de billar, vellut, cotilles, ornaments religiosos i en especial, per a netejar **Guants** sense deixar ombres ni olor desagradable.

=== **PREU: Una pesseta l' ampolla** ===

SE VEN PER TOT ARREU

Papers de Lija -- Teles d' Esmeril

Discs paper de Lija per a la fabricació dels taps de suro.

10 MEDALLES EN VARIES EXPOSICIONS.

■ ◯ ◯ ◯ ◯ ■
Marimon i Debray S. en Cta.

BARCELONA -- Carrer Dos de Maig 254

CACAO JONG

La xacolata, cridada a desaparèixer, substituïda pel **Cacao Jong**, el primer de Holanda.

Millor que la xacolata més cara, constant menys que la xacolata més barata. Absolutament pur. Propi per a sans i malalts. Preparat i molt per un procediment especial no igualat per cap altra casa. Però exigeixi 's la **Marca Jong** amb el segell dels importadors exclusius a Espanya.

SEBASTIA TAULER y Cia.

Montera 44. entressol
MADRID

Demani's a les

TENDES de QUEVIURES, HOTELS, CAFÈS i XACOLATERIES

FARMACIA I LABORATORI

(D E)

CARLES LLACH

Passeig Castelar

PALAMÓS

SUMARI:

CRÒNICA LOCAL.—LA DECADENCIA MARÍTIMA DE CATALUNYA (acabament): *Martí Roger*.—L'ENCISADORA: *Eveli M. Doria*.—EL FERROCARRIL DE BLANES A VILAJUIGA: *Eusebi Fina i Girbau*.—MONTSENYENCA: *J. Novellas de Molins*.—JOCs FLO-
 RALS DE PALAMÓS: COMPOSICIONS REBUEDES.—VEREDICTE.—A
 VISTA D'AUCELL: *Martí Tauler*.—PRESÓ D'AMOR: *Xavier Carbó
 Maimí*, trad.—BOLVA ERRANT: *Lluís Comas i Xandri*.—CAM-
 PEROLA: *Ll. Barceló i Bou*.—DE L'ESTRANGER.—DE TEATRE.—
 SPORT.—MUSICALS.—PUBLICACIONS REBUEDES.—MOVIMENT DEL
 PORT.—OPERACIONS DE LA CAIXA D'ESTALVIS.—REGISTRE CIVIL.

Crònica local

A l'agitació social segueix una bella calma ben necessària per a guanyar diners, car s'apropa la Festa Major, i la calor, deixant-se sentir, fa pensar, sense remei, amb sastres i modistes. Les modistes aqueferades no tenen altre medi per distreure's que entonar una cançó. Els balcons són oberts i les cançons alegres revolen per la vila. Oh bell temps primaverall! La mainada entra als jardins a demanar flors pel més de Maria. Glicines i roses sobreixen de les tanques. Les donzelles n'ostenten pomells, i cofoies de rumbejar les bruses fluixes, de la moda actual qui s'escauen a tots els cos-
 sos, acuden al carrer Major, on la rambla és molt animada. La primavera d'enguany és pròdiga de roses, per lo que poetes i galans mostren satisfacció; per contra, els golafres se queixen, car la collita de faves és migrada i, migrada també la pesca de sardina. Els pagesos posen el crit al cel per la seca extraordinària. En el temps de les roses no pot mancar-hi la nota clara dels vestits de primera comunió. Aquí els veiem el 26 d'Abril.

En el mateix dia, el Centre Federal organitza, amb gran èxit, un ball de viat-
 jants, aixís anomenat perquè aquestos ofereixen presents.

Arribem a tenir pluja, però, tan menuda, que no satisfà a ningú, més a més, al
 saber que en altres encontrades n'han tinguda abundantment.

Marxa a Cassà de la Selva el vicari, mossèn Josep Ferriol, i, tres dies després,

per a rellevar-lo, arriba mossèn Albert Figa, palamosí, germà de nostre company de redacció en Josep.

El 28, acut poca gent al Teatre Carmen a veure la representació de «Patria» de nostre amic el celebrat escriptor en Josep Pous i Pagès.

L'ensendemà, se reuneixen els camàlics.

Amb motiu de la festa de Santa Creu, l'Arcedià de la Seu de Vich, l'il·lustre poeta i orador, Mossèn Jaume Collell, predica en la nostra estimada parla. Al ressenyar la dita festa, hem de tornar a parlar de flors. Causa un efecte sorprenent l'ornamentació de l'altar de la Capella Fonda amb les belles garlandes de roses. Rebin els obrers senyors Ribera, Marull i Rocas, nostra felicitació. Enguany, els fedels poden fruir la música sublim de Palestrina: les tres seccions de l'Orfeó «Aucellada» canten la «Missa Brevis».

A la tarde, jòc de foot-ball, i a la vetlla, inauguració de sardanes a l'aire lliure, davant el Centre Federal. La Gorga celebra ball de societat.

Com de costum, comença el dia 4, a l'esglesia, el més de Maria.

Pluja veiem, altra volta, el dia 5. L'Ajuntament subasta el servei d'escombriaire i el de transport funerari, adjudicant-se, respectivament a en Josep Sabater i a en Tomás Font.

La policia pren un robador de gallines.

La Corchera reprèn el treball nocturn.

Per no haver sortit la nostra revista fins al dia 6, podem constatar, amb satisfacció, el gust amb què és esperada.

Gojós del temps esplèndid, un nombrós estol se dirigeix a la platja de la Fosca, per a retre homenatge d'amistat al tinent de la Guardia Civil, Sr. Solas, amb motiu de sa jubilació. En el gran xalet dels senyors Fills de Gaspar Matas, el fondista Pérez serveix un dinar exquisit. La presidència de la taula és ocupada per totes les autoritats de la vila, destacant-s'hi l'amable figura del Tinent Coronel, senyor Morell. A l'hora del brindis, fent-se eco del sentiment unànim de simpatia i d'admiració, parlen en Josep Costa, Administrador de l'Aduana, en Ramir Pagès, Jutge Municipal, n'Emili Pagès, alcalde, en Lluís Figa, apotecari, en Joan Puiggarí, periodista, i els nostres companys de redacció en Miquel Vingut i en Miquel Roger. El senyor Morell i l'homenatjat corresponen als brindis amb sentits parlaments. Nosaltres, al felicitar a l'amic Sr. Solas, mos complavem en fer ressaltar la brillantesa i exemplaritat de sa carrera.

A causa de la vaga de pilots i mariners, no arriba el vapor «N. Ampurdanés».

El divendres disfruten els pagesos i fins els vilatans al mirar la pluja abundosa, tan benèfica per a les viandes darrerrenques.

L'aparició del «Castillejos» apar l'anunci de vagues. Segons veus, haurem de veure aqueix vapor tot el temps que duri la vaga marítima.

La societat «Nueva Unión» contracta, per a la Festa, la cobla «La Principal» de Palafrugell.

Com les últimes descàrregues d'una batalla ja finida, ressonen els bufets de tramontana.

Amb ball de societat, el Casino «El Puerto» aconsegueix omplir el saló, el dia 10. El campaneig de mort ha d'esser, en el més de les flors, a recordança d'un infant de 5 anys, anomenat Joan Boix qui, a l'hora migdial del dilluns, s'és negat a frec

de l'escollera. Ràpidament acuden al lloc de la desgracia molts de veïns i els metges en Josep Figa i en Germà Rosselló, els quals, freturosos d'auxiliar l'infantó fins a l'última esperança, li fan llarga estona la respiració artificial. Per voler de Deu, el pobre infant se n'és pujat al Cel.

Anc que no sia cosa esdevinguda en nostre poble, per afectar essencialment la seva vida, hem de registrar el començ de les obres en terme de Flassà per a la perllongació del Tranvía Ampurdanès fins a Banyoles.

El silenci absolut del nostre port causa tristesa. Tal com era anunciat, hi veiem, cada jorn, el «Castillejos». El 15, a la nit, marxa a Barcelona.

Mos sorprèn sobremanera l'escampadiça de fulles en plena calma. Mos apressem a adquirir-ne i llegim idees de «Qüestió social»; l'ensendemà, més fulles encara i més sorpresa encara en nosaltres. No som pas dels darrers en apoderar-mos-en ni dels pocs que no siguin decebuts. Tracten de la «Qüestió de la llet».

Els paletes anuncien vaga.

Com de costum, els footballistes juguen el diumenge. Forasters arriben per a llogar xalets del «Jeroglífic». No's realitza la vaga de paletes.

Xiulets d'alarma posen en commoció tots els palamosins. *Foc a la Corchera!*, criden les veus espantades, i la gent commosa corre a brida batuda i acaba per riure, satisfeta, car no passa altra cosa que un simulacre, una bonica prova de l'enginyosa i esplèndida instal·lació d'aigües que han feta els gerents d'aquella fàbrica.

En la festa de l'Assumpció, els cantors de l'Orfeó «Aucellada» s'entaulen gojosament a la fonda d'en Pérez.

L'arribada del «Joven Paquito» i del «Nuevo Ampurdanés» corrobora la solució de la vaga marítima. El moll ha recobrat la vida i els botiguers respiren joiosos.

Els Germans de la Doctrina Cristiana dediquen un solemne ofici a llur Sant Patró, Joan Batista La Salle.

En mala disposició, la companyia d'en Pous i Pagès ha de representar «Sang Blava» i «Scherzo», ambdues obres del director, car poden molt ben comptar-se els espectadors.

Hi han balls de societat al «Puerto» i al «Centre Federal», el diumenge, dia 24. El passeig costaner presenta bonic aspecte durant les sardanes que executa la cobla «Nova Harmonía» de La Bisbal.

Pluja i tramontanal tenim el 25.

Aquells a qui plauen les ensenyances lliurepensadores han pogut escoltar les conferències del mestre Zoais donades el 30 d'Abril, 14 i 21 de Maig a La Gorga i el 19 de Maig al Centre Federal.

Fem a saber que els farmacèutics d'aquesta vila celebraran el descans dominical des de la una de la tarde. Els diumenges sols hi haurà una farmàcia oberta; a la porta de les tancades s'hi col·locaran cartells advertint al públic la de torn. Felicitem als amics apotecaris pel grat repós que assoliran i per la bona harmonia que tal decisió representa.

Donem amistosa benvinguda al palamosí en Santiago Camós, qui, després d'haver lluitat i triomfat a Bolívia, durant molts anys, ve a instal·lar-se definitivament a sa vila nadiua, donant, aixís, viva mostra d'amor a la patria.

L'Ajuntament acorda presentar un programa oficial de festes. MARINADA s'afanya a pregonar-ho per a que els palamosins residents a fóra i tots els amants de Palamós

i tots els curiosos de manifestacions belles i alegres vinguin a visitar-mos els dies de la Festa Major.

La decadència marítima de Catalunya. - -

(Acabament).

Doncs bé, segons constata Levainville en un documentat estudi sobre la ciutat de Rouen publicat l'any passat a París en forma de llibre, els capitals ruanesos que en aquelles èpoques eren atrets per les empreses llunyanes i de gran risc, s'han tornat porucs, després que l'indústria cotonera ha augmentat la riquesa de la ciutat: aquells que no s'empren en l'indústria, prefereixen un guany petit, però segur.

Prescindeixo de citar altres encontrades de l'estranger en les quals el desenvolupament de l'indústria ha tret homes i capitals a la marina i a la pesca, per no fer massa llarg aquest article.

Concretant l'atenció a Catalunya, s'observa que la decadència de la marina catalana guarda relació amb el progrés de l'indústria cotonera a Barcelona, de la dels genres de punt a Mataró i altres poblacions de la costa, i de la suro-tapera a l'Empordà.

No cal fer un estudi profon de la vida social en els centres industrials establits vora la mar, per a quedar convençuts de la veritat de tal afirmació. Aquí a Palamós cal sols mirar lo que passa al voltant nostre. Els pescadors i els mariners han vingut de viles en les quals l'indústria a penes existeix; llurs fills no sempre segueixen l'ofici dels pares; molts i molts treballadors de les fàbriques són fills de mariners o pescadors, i alguns n'hi ha que ho foren en sa joventut. Empleats en escriptoris hi hem vist fills de pilots i capitans; patrons de barca i contramestres hem vist convertits en fabricants de taps, i no manquen en les banques i en les fàbriques capitals guanyats per aquells marins i comerciants a l'hora que manaven vaixells construïts en nostres dracanes.

Quan temps enrera, semblava que el coral tornava a tenir estima, ja no s'organitzaren en nostres costes aquelles expedicions de pesca a Cap vert; els fills d'aquells coraiadors havien sofert l'atracció de l'indústria. En canvi, fins a les nostres costes vingueren els grecs.

Perqué Grecia no és industrial és per lo que les iniciatives dels fills de les costes gregues s'han dirigit ara, com en l'antiguitat envers la mar. Per la mateixa raó, les poblacions catalanes del litoral en les que no hi ha arrelat cap indústria són les que més contingent donen de pescadors i mariners.

Algú potser objectarà que els exemples d'Anglaterra i d'Alemanya contradiuen aquesta opinió: perquè la primera és avui la primera nació marítima com també la primera nació industrial, i el progrés industrial de la segona es pot dir que és la causa del seu progrés marítim.

Verament, les apariències semblen justificar aquesta objecció: però observi's que en ambdues nacions la marina no ha nascut d'una manera espontània, com l'única via oberta a les iniciatives dels homes emprenedors, sinó que ha sigut precis crear-la d'una manera artificial.

Anglaterra, en l'edat mitja, fou eminentment agrícola; la lliga hanseàtica monopolitzava el comerç anglès pels privilegis que s'havia fet concedir a Londres; llurs vaixells transportaven a les ciutats de Flandes les llanes en brut angleses que tenien renom per lo fines, i les tornaven a Anglaterra després de teixides pels flamencs. Durant la guerra dels Cent anys, els monarques anglesos volgueren tenir una marina mercant propia, per a no demanar als estrangers el servei del transport de tropes, i, a aquest fi, l'any 1436 se dictà una disposició permetent sols la sortida de les llanes en vaixells anglesos.

La marina anglesa creada aixís artificialment fou una porta oberta a l'expansió de la raça, i, verament, la necessitava, perquè en la vida agrícola no hi havia ja lloc pels novament vinguts.

Acabada la guerra, els vaixells anglesos no saberen de moment on dirigir-se: molts dels mariners se dedicaren a la pesca; i segurament, si altres aconteixements no ho haguessin impedit, l'industria que en el segle setzè se desenrotllà notablement, hauria produït els mateixos efectes que a Catalunya. Però, per una part, el progrés industrial obeeix principalment a una immigració de flamencs, qui fugen de llur patria quan la dominació espanyola, i, com és natural, els anglesos no hi troben de moment lloc. Per altra part, l'agricultura progressa en gran manera; i progressant l'industria, se fa necessaria una marina; i, si a tot això s'hi afegeix que la guerra amb Espanya dóna lloc a que les riqueses transportades de les Amèriques a la Península atreguin els esperits aventurers a la vida de corsari, afavorida per la reina Isabel, se comprèn perfectament que la marina progressi i no decaigui. I menys ha de decaure avui que, no podent l'agricultura nacional alimentar la població del Regne Unit, la possessió d'una marina propia és una necessitat de primer ordre; és qüestió de ser o no ser: raó per la qual tot l'ambient que respira el poble anglès, aixís en les costes com en l'interior, és favorable a la potencialitat marítima.

Els esforços que fa Alemanya venen a confirmar lo exposat anteriorment. L'extraordinari desenrotlló industrial reclama imperiosament l'expansió econòmica, i per a assegurar aquesta, cal una marina propia. Hamburg, Bremen, i Lubeck no són avui ciutats hanseàtiques eminentment comercials i marítimes sense relació amb les forces productives de l'imperi alemany com eren abans: avui el tràfec que en llurs ports se desenrotlla és una conseqüència lògica de la transformació industrial soferta per la nació germànica.

Apreciant, doncs, els fets segons resulten, no sols de les apariències, sinó del veritable caràcter que presenten, el problema s'aclareix.

Un poble eminentment comercial i marítim, es dir, un poble que no és principalment agricultor ni fortament industrial, que per la seva situació posseeix un gran moviment mercantil, com també un poble de pescadors i mariners, canviarà d'aspecte perdent son caràcter, si en ell s'hi arrela una industria; de tal manera que fins per l'exportació s'haurà de valer d'una marina estrangera. Però si les condicions de vida social el posen en el camí del progrés econòmic industrialitzant sa agricultura, i augmentant extraordinàriament la fabricació, caldrà que crei una marina si no vol decaure, perquè una aturada que no sigui momentània en el camí ascendent, porta necessàriament la decadència.

En els temps moderns les sóles condicions naturals no favoreixen la creació d'una marina que respongui a les exigències de l'època: calen iniciatives vigoreses; cal que

es formi un ambient social que enrobusteixi l'ambient de la naturalesa, perquè tots els elements que componen la societat ajudin a l'obra comú; però cal sobre tot, que aquesta sigui necessària, perquè les creacions artificials, sinó responen a una necessitat, són com castells edificats en l'aire.

Es troba Catalunya en el moment de son període ascensional que exigeix la creació d'una marina pròpia? Heus aquí el primer problema que cal estudiar abans de fer una crida a totes les iniciatives privades i exigir l'intervenció dels poders públics.

MARTÍ ROGER.

L' encisadora.

De la composició HUMANALS premiada,enguany, amb la Flor Natural en els Jocs Florals de Barcelona.

T'acora esser bruna
com l'espiga plena?
Te dol ser colrada
com el gra daurat?
No'n passis cap pena
verge recatada
del cabell trenat.
El sol de la terra
no vol testes blanques,
ni llavis exangües
ni seràfics rulls.
Vol llum en la serra,
virió en les branques
i foc en els ulls.
En cada ramatge
hi vol sa florida.

De cada teulada
vol que hi pengi un niu.
Vol cel sense boires,
devassalls de vida,
boca enriallada
i en els cors caliu.
No't planyis tristoia
d'esser colradeta,
verge temptadora
de pit ondolat:
el sol de la terra
que tot ho colora,
també ha fet morena
la de Montserrat.

EVELI M. DORIA

El ferro-carril de Blanes a Vilajuïga.

A l'amic Martí Roger.

L'amic, en Martí Roger, des de MARINADA ha deixat sentir sa veu potent i cridant i desvetllant la gent de nostra enconrada per a ajuntar-se en estol qui, valentment, remogui de les Oficines de l'Estat el projecte de ferro-carril de Blanes a Vilajuïga, ja aprovat, i obtingui del Govern la subasta.

En son calent i vibrant article, diu l'amic Roger que, al deixar Blanes, ha somniat, a voltes, que seguia el trajecte passant per Lloret, Tossa, Sant Feliu de Guixols, la platja d'Aro i, en un obrir i tancar els ulls, se trobava transportat a Palamós, sa vila nadiua, i finalitza son escrit: «Si l'opinió s'interessés veritablement, si de tots cantons sortissin veus en favor de la reforma, tal volta els nostres somnis no trigarien gaire temps a ser una realitat».

Si, bon amic Roger, som molts els qui com vostè, veiem en somnis la realització de tal projecte. S'apropa ja l'hora de que sigui ja convertida en realitat eixa esperança. Ajuntem totes les forces, demanem i removem alhora tots els entrebancs que facin nosa, interessem-hi tots els Ajuntaments de l'encontrada, a nostres Diputats i Senadors, als fills d'empenta de la terra, i no deixem la tasca fins a veure-la coronada d'èxit. Ella serà pluja benefactora per a l'agricultura i farà florir l'indústria i el comerç.

Al costat de la veu potent de vostè, se n'aixeca una altra, encara que modesta, i prompte s'oirà un chor de veus robustes per a demanar la realització del somni falaguer. No trigarà, amic Roger, a llegir en les publicacions de nostra regió, el clam de justícia per a dotar a la Costa Empordanesa d'una via ferrea. Catalunya ha d'interessar-se per tal millora si vol portar amb orgull el dictat d'avençada i moderna.

La nostra llenga restà centúries adormida afalagada no més per la gent montanyenca. Sols va caldre que l'enamorat de Palamós, en B. Carles Aribau cantés sa *Oda a la Patria* i que el Gaiter del Llobregat despengés la lira dels seus avis per a que l'entusiasme per nostra amada parla s'estengués com regueró de pólvora, fins a tornar-la viva, brillant i rumbosa. Avui, podem mostrar, orgullosos, una *literatura, rica admirable i de granada collita*. Imitem els cantaires i trobadors de la llenga; surtin de nostres pits veus d'encoratjament per a nostres Ajuntaments, Senadors, i Diputats; escampem la bona nova per tota nostra regió; fem-ne una aspiració en la que se confonguin els precés de tots els partits polítics i arribem a Madrid portant la veu de tota una regió, la veu d'amor de l'Empordà.

Amics trobadors, prosistes, gent de lletres, canteu per l'engrandiment de la Patria, dicteu articles sugestius; no defallim mai, i sigui nostre lema: «Avant i sempre avant», fins que poguem veure convertida en realitat la bella esperança.

EUSSEBI FINA I GIRBAU.

Montsenyenca.

Que em plau veure't corrent d'ací d'allà,
pel cim de la montanya, tota sola,
amagant-te darrera dels pibets
o al redòs del marjal, com les violes.

Quin panteix el teu pit!
Quin brillejar tos ulls plens d'alegría!
Quin somriure ta boca, niu d'amors,
d'amors i de follies!

El cabell serpejat, de negre brill,
damunt de tes espatlles
a l'empenta del vent es va esbullant
boi amagant ton rostre i tes rialles.

Que em plau veure't aixís
sanitosa com cap, plena de vida,
corrent d'ací i d'allà
pel cim de la montanya beneïda.

J. NOVELLAS DE MOLINS.

Jocs Florals de Palamós.

Composicions rebudes des del 29 d'Abril fins al 31 de Maig.

POESIA

6. Estrofes curtes.—7. La tragedia d'Andròmeda. La victòria és filla de l'esforç.
8. Garbellies.—9. Tardoral. De la vida del camp.—10. A la meua aimfa que és plena de gràcia. Pone me ut signaculum, etc.—11 Poemes del mar. Scherzos.—12 La elegia del pastor vell.—13. De la plana. La flor de l'hermosura que somnís veuràs en quin jardí floreix i grana. Verdaguer. Canigó.—14. Oda a la costa. Es bella i és nostra, volgüem-la.—15. Pecadora de l'amor. Je t'ai donné dans un baiser toute ma vie.—16 Rosari d'amor. Càntics al vent.—17 A lloança de l'amor. Com re en sabs.
18. Cants d'amor. Vos qui sabeu clarament mon merèixer feu-me ser cert de l'esdevinador. Ausias March.—19 Oda a Montserrat.—20 Reincidència. 13. 5. 12.—21. Botó de foc.—22 A posta de sol. Desmai.—23 Sonets del camp. Cap al tard.—24. Elogi de l'Abril. Altra vegada la música, altra vegada la verdor; tu sempre tornes Primavera, no's cansa mai el Criador. Maragall.—25 Petita glosa d'una gran cançó.
26. L'estol de Salou. Visió.—27. A l'Empordà. No hi ha cap terra com nostra Terra, no hi ha cap Terra com l'Empordà.—28. Cap-tard a pagès.—29 Intimes. 30. Marinada. Sonets.—31 A l'amo del món. Ave Cesar.—32. Petons. Versos a la aimada.—33. Plena de gràcia. Tanto gentile e tanto onesta pare la donna mia. Dante
34. La Cançó de la costa. Patria.—35. Credo d'amor.—36. El darrer plany. El taper.
37. Humorisme. Sonet.—39 Els estanyols. Carança.—40. Passant. El temps vola.
41. L'amor llunyana. Fantasiant.

PROSA

2. Episodis locals de Palamós durant la guerra de l'Independència.—3. Maria. Ave.—4. La meua barca. Presonera.—5. Quadrets sense marc.—6 Reflexions.—7. Balada. Llegenda.—8. Aquell Palamós. Impressió.—9 Trist retorn del mariner. Flors marcides.—10. Les mans de la morta. De la vida dolorosa.—11. Quadret. Impressió.
12. Eduard.—13. Fragment de novel·la. Fruits d'amor.—14. Vora la platja.—15. Ruta d'amor. Fulls de carterà.—16. L'arbre misteriós. D'una tradició del camp de Tarragona.—17. En Jan.—18. Siluetes. Estudis per a una novel·la.

MÚSICA

16. La cançó de l'Amor. Chor. Visca Catalunya.—17. L'aplec de Sant Martí. Sardana. Si és la millor premieu-la, sinó cremeu-la.—18. Conte de fades. Sardana. Pobre quitxalla.—19. Himne a l'Empordà. Sardana.—20 Cançons musicades.—21. Aplec de quatre cançons. Honorem la Patria i l'Art.—22. Plany. Chor. Desconort.
23. Chor a veus mixtes. Harmonia.—24. Records i anyorances. Sardana. De l'Empordà.—25. Orisca. Sardana.—26. Col·lecció de cançons. Allà va mitja dotzena de cançons de tota mena.—27. Cançons de joventut. El cant és vida.—28. La núvia. Chor mixte a 5 veus.—29. La donzella i la cançó. Sardana per a chor mixte. La vida mfa la vida amor.—30. Riallera. Sardana. Primavera.—31 Col·lecció de 3 cants. A tota màquina.

VEREDICTE

POESIA. *Flor Natural*. Núm. 29. Intimes.—*Accèsit*. Preludis i Posta, de la composició núm. 11, Poemes del mar—*Premi extraordinari*. Núm. 18. Cants d'amor. Vos qui sabeu clarament mon merèixer feu-me ser cert de l'esdevenidor (Ausias March)

PROSA. *Premi*. Núm. 15. Ruta d'amor. Fulls de cartera.—*Accèsit*. Núm. 4. La meva barca. Presonera.

MÚSICA. *Premi*. Núm. 23. Anyorança. Harmonia. Chor a 6 veus mixtes.—*Primer accèsit*. Núm. 28. La núvia. Chor mixte a 5 veus.—*Segon accèsit*. Núm. 8. Fent-se clar. Chor mixte a 6 veus.—*Premi*. Núm. 20. Cançons musicades.—*Premi*. Núm. 17. L'Aplec de Sant Martí. Sardana. Si és la millor premieu-la, sinó cremeu-la.

Nota.—De no haver optat exclusivament a premi l'autor del chor a veus mixtes núm. 22, «Plany», hauria obtingut el primer accèsit.

Mossèn Jaume Collell, Mestre en Gay Saber, *President*.—**Francesch Matheu**, Mestre en Gay Saber.—**Joaquim Ruyra i Oms**.—**Frederic Rahola**.—**Josep Carner**, Mestre en Gay Saber.—**Miquel Vingut i Coris**.

Enric Morera.—**Josep Sancho Marraco**.—**Juli Garreta**.—*Secretari General*, **Miquel Roger i Crosa**.

A vista d'aucell

Assegut en un rocam, davant del Mediterrani, contemplo extasiat l'encantadora perspectiva de la vila que m'ha vist créixer, de la qual me n'aparta solament l'hermosa badia ribetejada de blanca escuma. En el fons, les cases, blanquejades pels raigs de sol, segueixen la llengua de terra que s'endinza en el mar sota la montanya del castell, montanya esquinsada i abatuda per a la construcció del port. Aqueixa terra desapareguda era sagrada, car d'ella han sortit ossos de les víctimes de la guerra contra França en l'any 1808.

En la llunyania, s'aixeca l'espallut turó anomenat Gap Gros. A son peu, una petita concavitat me permet veure les blavenques aigües que banyen la poètica platja de La Fosca, de pervindre aristocràtic, lloada per quants han fruit, un sol jorn, les seves excel·lents condicions estiuenques.

Quelcom espiritual completa el quadre que mos ulls encisats fan gaudir-me joiosament. El port és atapat de vaixells i en ell hi tranzita gent adalerada i feïnera. Butzinar de grues elèctriques, retruny de barrinades, xiulets de fàbriques, traqueteig de carros, totes les remors comercials ajuntant-se, entonen un himne al treball, com ferma garantia d'un pervenir dolcíssim per a nostra benvolguda vila.

MARTÍ TAULER

Presó d'amor

(DEL PETRARCA).

Amor amb ses promeses captivant,
me torna dur envers la presó antiga
i don les claus a aquella mà enemiga
que em va de mi mateix exiliant.

No tinc esment, pobre de mi, de quan
fui presoner; més ara amb gran fadiga,
(qui voldrà creur'ho, anc que jurant ho diga)
en llibertat retorno sospirant.

I tal que un presoner adolorit,
porto el gran pès de les cadenes mies,
i tinc el cor als ulls i al front escrit.

Quan ma dolor serà a les darreríes
diré: poc manca, en dreturer sentit,
pèr a arribar al terme dels meus dies.

Trad. XAVIER CARBÓ I MAIMI.

Bolva errant.

A cal *Guindo*, era el cafè que tenia més nomenada entre els jugadors. Cada vetlla, s'acoblaven a l'entorn de la taula grossa els sis o set amics de sempre, que malgastaven miserablement els diners de la setmanada, fruit d'un treball guanyat amb la suor de llur front.

Un dissabte, després de sopar, va dirigir-se en Pep Xelín cap al cafè.

Impacients, ja l'esperaven els companys de jòc, i, amb un somriure irònic, van oferir-li seient.

En Pep s'assegué, va encendre un cigarret, i, llençant glopades de fum, va arregar les cartes que el donant li entregà.

—Jugo!—cridà en Pep, satisfet, espurnejant-li els ulls d'alegria.

Uns remugant, altres resignats, cap l'embestí.

—Tot meu!—digué; i arreplegà els diners de la taula.

Passaren hores, i en Pep guanyava sempre. La sort li era propícia, i es fregava tranquil i content les seves mans arrugades i morenes.

Els demés jugadors, de cares ferrenyes i ulls de cobdicia inefable, llençaven impropis de llur boca verinosa.

El rellotge va tocar tres hores lentes... Ja no quedava ningú en el cafè, i l'amo va tancar les portes per a no infringir la llei... Reduí l'il·luminació, arranjà lleugerament les cadires damunt les taules, i ocupà un lloc vacant que havia deixat un afortunat.

Les hores transcorregueren ràpides sense ningú adonar-se'n, i, quan el rellotge

de la vila tocava les sis, s'aixecà en Pep, pàlid i descompost, cruixint les dents de rabia, agressiu i ferésteg tot ell...

—Lladres! torneu-me els meus diners...

Una rialla sarcàstica i de menyspreu se dibuixà en els llavis d'aquells homes, qui, no contents de preparar un engany a aquell infeliç, trepitjaven la dignitat i l'honor...

—Tingues en compte el que dius, Pep Xelín... Nosaltres no t'hem robat res; te'ls hem guanyat.

—Mentida!—cridà la veu de l'infeliç.

—Que vols dir?

—Qui sab de quina manera els heu guanyat!...

L'amo, a empentes, va llençar-lo al carrer...

—No vui escàndols a casa meva...

Tambalejant, atravessà la passera del riu Onyar...

La sirena del ferrocarril va llençar la seva estrident veu... Començaven a transitar els carruatges dels hortelans, i a la plaça anaven preparant-se les parades...

Va obrir la porta de sa casa, i llençà, desesperat, la gorra sobre una cadira...

—Bon dia, papa...

El pare s'enrogí de vergonya... Ell, el cap de família, tot just retirava, quan sa filla, ignocenta criatura qui començava a obrir el primer full del llibre de la vida, s'havia aixecat a rebre-l ingenuament.

—I la mama, ont és?

—Ha sortit!

En Pep Xelín mirà esverat l'arcova. El llit estava fet, i l'esposa no havia dormit.

—No ha dit ont anava, Ernestina?

—No, papà... Però sé una cosa.. —digué dolçament la tendra criatura.

—Que sabs? contam-ho depressa—respongué son pare, afanyós de trobar la solució.

—Doncs, que anit, quan jo era al meu llitet, la mama ha vingut, i creient-se que dormia, m'ha fet forces petons a la galta, i m'ha mullat de llàgrimes.

—I que més? digues, filla meva.

—I poc a poc, que amb prou feines ho he sentit, me deia: Adeu, àngel meu, si-gues ben feliça que la teva mama és massa desgraciada per soportar el pès de tanta crudeltat...

El pare Pep Xelín, plorà.

—I sense donar-me temps a dir res, ha fugit... Oi, que tornarà la mama?

L'infeliç espòs gemegà i plorà...

—Vindrà?—repetí l'Ernestina dolçament.

En Pep Xelín agafà sa filla, l'abraçà emocionat, i amb un crit suprem digué:

—A salvar la teva mama. Sens ella es mor la meva vida.

I fugí corrents carrer avall, buscant inútilment l'esposa amada...

El riu murmurava solemnement...

Cap a Orient, sortia el sol, amb aparences d'una encesa fornal...

LLUIS COMAS I XANDRI

Camperola

Al mig del pla hi ha un camp que és tot en flor,
d'un groc roent, talment com d'un bany d'or;
si hi passejeu la vista per l'amplada
us quedarà, de sobte, enlluernada
pel devassall de llum.

Les abelles, atretes pel perfum,
no sé d'ont han sortit tant copdicioses
per a besar les flors, que, tremoloses
les guarden un tresor de cera i mèl
que elles, goloses, xuclen amb anhel.

Pro, al fi de la jornada,
quan ja l'abella es senti carregada
amb tant preuat botí ¿com trobarà
sa casa que al matí va abandonar?

¿Qui deù guiar son vol? quin nort l'orienta?
I no obstant, la veureu passar, bronzenta,
fendint l'immensitat
com si hi tingués ja el seu camí marcat.

LL. BARCELÓ I BOU.

De l'Estranger.

L'internacionalitzada festa del treball, el 1er. de Maig, ha sigut festejada en tots els principals centres obrers mundials amb seny i cordura. Certs patrons la veien acostar-se amb certa inquietut i els sindicats l'esperaven amb mal dissimuladada alegria.

Hi ha trenta anys que els obrers federats americans, reunits a Chicago, decidiren assolir la jornada de vuit hores el 1er. de Maig del 1886, donant lloc a violentes escenes revolucionaries en quasi tot el territori dels Estats Units. Més tard, el 1888, els sindicats obrers de França, en el congrés de Burdeus acordaren internacionalitzar la diada del 1er. de Maig i, dos anys més ençà, la celebraren amb tota mena de violències i excessos.

Més avui, ja resulta una festa anodina i lícita, en la qual l'eloqüència sindicalista s'és vessada en els nombrosos mitings tinguts a París, Bruseles, Berlín, Trieste, etc. i en la qual les manifestacions de masses més o menys compactes de públic han sigut pacífiques i correctes a Burdeus, Marsella, Leipzig i en general a tot arreu.

* * *

La terra ha tremolat i, altre volta, la pintoresca illa de Sicília ha sigut víctima dels efectes desastrosos d'aquest fenomen puigentment destructor. Les gentils viles

de Linera, Passabono i Bongiaro, escampades per la costa siciliana com simpàtiques pinzellades de blancor, han sofert terriblement del terratrèmol, quedant totalment enrunades i perdent una bona part de llurs habitants.

Poques regions hi ha que, com la malaurada illa de Sicília hagin sofert tan sovint aquestes catàstrofes; les tres darreres són les del 1783, 1841 i la més recent, que tots recordem encara del 1908. Les dugues primeres causaren milers de víctimes a la Calabria i a l'illa de Sicília i la darrera s'emportà innombrables vides humanes i destruí viles i pobles i les hermoses ciutats de Reggio i Messina.

Els diaris italians van plens de detalls esfereïdors sobre l'actual desastre i pinten, amb colors que corprenen, l'espectacle que ofereixen els munts de runes i de desferres que s'oviren en els llocs de la catàstrofe per tot arreu; els núvols de pols espessa i aspra que s'aixequen al remenar els materials caiguts i apilotats; les escenes de dolor i desesperació que es contemplen entre mig d'objectes de tota mena i dels animals domèstics més comuns, cercant amb despit i congoixa individus desapareguts de llur família o restes de llurs béns perduts.

*
* *

Darrerament, el Parlament anglès ha adoptat en primera lectura una moció del diputat radical d'Edimburg, Mr. Lyell, que ha anomenada «*alternative vote bill*», que tendeix a introduir una important modificació a la llei electoral, que evitarà que els districtes siguin representats pels candidats de les minorïes, com això esdevé en la major part de les ocasions, quan hi ha candidatures múltiples i per a no introduir el sistema francès de «*ballotage*».

Mr. Lyell proposa que cada elector, a més de son candidat predilecte, pugui triar pel segon lloc el candidat que tindrà també ses preferencies i quan un candidat, per sos vots simples, no tindrà pas majoria absoluta, s'afegiran els vots de preferencia amb els dels dos candidats que en tindran més. I aixís, per exemple, les circumscripcions ont els *home-rulistes* (lliberals, laboristes i socials) tenen majoria, no seran més representats pel candidat d'una minoria *tory*, elegit mercès a la divisió de les forces democràtiques.

No tenim a Catalunya cap diputat que es faci seu un semblant projecte de llei per a presentar-lo i fer-lo aprovar? I per tant, creiem que bon servei ens faria.

*
* *

El 4 d'aquest més hi hagué cent anys que en Napoleón I, emperador de França, arribà a l'illa d'Elba, que les nacions coligades li havien concedida, per a que hi exercís la sobirania imperial, que devia durar-hi fins a darrers de febrer del 1815.

Desembarcà al port de Porto-Ferrajo, que és la vila més important de l'illa, a la qual l'acompanyà un petit nombre de fedels. Guardà el títol d'Emperador; feia manobrar el petit exèrcit que li havia restat, tenint la Cort amb totes les regles de l'etiqueta i governant amb el mateix esperit que si es tractés de dirigir el món enter.

Els bons elbesos han volgut commemorar el centenari de l'arribada de l'Emperador a llur illa, i han perpetuat el culte envers En Napoleón obrint una exposició d'objectes i records de l'Emperador, instal·lant son bust en la casa comunal de Porto-Ferrajo.

rrajo i inaugurant un monument al baró general Dalesme, que durant els Cent Dies fou governador de l'illa d'Elba.

* * *

Totes les nacions, de la més petita a la més gran, de la més feble a la més poixanta, volen la pau, fugen i abominen de la guerra, emperò totes s'armen fins a les dents, estenen les defenses de llurs territoris, basteixen nous vaixells de guerra, augmenten el nombre de llurs soldats, milloren l'artilleria, assagen els aeroplans militars, en fi, se rodegem de tots els enginyers i artefactes destructors amb un desfici que desconorta.

Suecia creu amenaçada l'integritat de son territori i s'aparella per a defensar-la portant un greu trastorn a la seva vida nacional; Grecia tem un cop amagat de Turquia i aquesta es malfia de la creixent poixança d'aquella; l'una compra *dreadnoughts* i l'altra s'afanya a posseir una esquadrata de torpeders; Bulgaria odia a Romania; Servia es queixa de Bulgaria i totes augmenten llurs medis ofensius i defensius. Alemanya, l'any passat, feu un enorme esforç militar, que li donava una mena de supremacia sobre les altres grans potencies. Aquestes vegades romput l'equilibri del valor dels exèrcits europeus. França hi respongué adoptant el servei militar de tres anys, que ha fet créixer notablement sos efectius en temps de pau i el valor de son exèrcit en temps de guerra; Rússia no restà inactiva i augmentà considerablement el contingent anyal del seu exèrcit.

Emperò, encara no n'hi ha prou: Alemanya segueix, amb una continuïtat de mètode remarcable, el reforç del seu exèrcit baix el punt de vista numèric i tècnic; França pren tota mena de disposicions per a reorganitzar i desenrotllar la defensa nacional; Rússia vota nous crèdits militars per a completar els medis que li donaran una poixança considerable; Austria té necessitat de crèdits extraordinaris per a l'exèrcit i la marina.

Ont anirem a parar? Cal que sigui una veritat la dita llatina: *si vis pacem para bellum?*

* * *

El resultat de les recents eleccions legislatives franceses sembla voler demostrar que les idees socialistes prenen cada dia més augment en la veïna república. Els socialistes unificats s'emporten els llores de la victòria en la passada lluita, a causa de la política falsa i xorca dels partits i colles parlamentaris que han permès la formació d'un bloc col·lectivista i antimilitarista, que podria comprometre els principis necessaris per a la vida de França. Emperò, la Federació republicana o de les esquerres representa una força política evident i de bons republicans, per a fer triomfar en el Parlament i davant de l'opinió pública les idees de política sensata, positiva i seria, que és la defensa i la millor garantia de la conservació i de l'aplicació de les lleis justes que existeixen en la nació francesa.

De Teatre

El divendres, dia 22 de Maig, la companyia dirigida per en Pous i Pagès i de la que forma part la primera actriu Elvira Fremont i el primer actor Enric Guitart, posà en escena una comedia-farsa del director de la companyia titulada «Sang Blava». L'assumpte escollit per l'autor tan se presta per a escriure una comedia com una farsa, car hi ha pasta per a tot; però hem de confessar que l'autor no ha sabut escriure ni una cosa ni altra. Amb lo dit ens creiem rellevats de fer l'anàlisi de l'obra i de fer-ne una crítica detallada. Sols assistiren a la representació unes 150 persones les quals acolliren l'obra amb molta fredor. Després fou posada l'obra del mateix autor «Scherzo» que va agradar moltíssim obtenint una representació més que regular, distingint-s'hi la senyora Vendrell.

SPORT.

Cap manifestació important ha tinguda la vidaportiva en el més de Maig. El bon temps ha refredat i esmortit la passió al patinatge. A les variacions del temps no hi estan subjectes els footballistes qui sempre juguen amb molta d'afició.

El dia de l'Ascensió, el team Emporium se baté a Palafrugell contra el primer team del Casal Popular, guanyant els palamosins per 2 goals a 1.

Ara s'entrenen amb entusiasme els nostres primers jugadors per a la gran lluita que tindran els dies de Festa Major amb el Català F. C. de Barcelona.

Felicitem efusivament als organitzadors de la Festa Major per l'amor que demostren al moviment sportiu. Projecten regates marítimes molt importants qui faran ressaltar la bellesa de nostra badia.

Musicals.

L'Orfeo «Aucellada» interpretà la missa Brevis de Palestrina el dia de Santa Creu. Gran i lloable cosa és que en nostra vila poguem sentir obres del compositor excels. Pot ben perdonar-se l'inseguritat en alguna frase, en gràcia a l'ofrena d'obres immortals.

Com de costum, en la dita festa llüïren sa veu els solistes ja coneguts en Suïer, en Matamala i en Pèrez.

*
* *

Demostrant excel·lent gust, els Germans de la Doctrina Cristiana feren cantar a sos deixebles, el dia 22, la missa a 1 veu d'en Joan B. Lambert.

Publicacions rebudes

Els quaderns darrerament publicats per la «Lectura Popular», que hem tingut el gust de rebre, són: «Poesies» del primer president dels Jocs Florals de Barcelona, en l'època de sa restauració, Manel Milà i Fontanals; «Lo Gech d'en Migranya» i «L'Apotecari de Malgrat» d'en Teodor Baró i «La Forastera» i altres escrits en prosa de l'Enric de Fuentes.

Moviment del port des del 29 d' Abril al 30 de Maig de 1914

<u>ENTRADES</u>		<u>TONELATGE</u>	<u>SORTIDES</u>		<u>TONELATGE</u>
Vapors	18	14.101	Vapors	16	10.724
Barcos de vela	16	989	Barcos de vela	12	808

Operacions de la Caixa d'Estalvis des del 26 d'Abril al 31 de Maig

<u>Nombre d'imposicions</u>	<u>Quantitats imposades</u>	<u>Reintegros</u>	<u>Quantitats pagades</u>	<u>Llibretes noves</u>
422	5.974	38	4.432'13	15

Registre civil

Mès de Maig

Naixements.—1. Ernest Casanovas i Homs.—2. Pere Montolin i Toran.—3. Francisco Baguer i Balló.—4. Enric Bosch i Lumbreras.—5. N. Sala i Planas.—6. Agna Rodríguez i Martínez.—7. María Gadea i Zequièl.—8. Antoni Puig i Rosell.—9. Vicens Bell i Villalba.—10. Lluís Margarit i Clara.—11. Marina Romaguera i Vaqué.—12. Joan Lluís i Borràs.—13. Francisca Zapata Baño.—14. Josep Arenas i Lladó.—15. Josepa Estragués i Montaner.—16. Josep Matas i Pagès.—17. Gertrudis Gubert i Roberto.—18. Lluís Torregrosa i Rodríguez.—19. Assumpció Gascons Roca.—20. Martí Roger i Ribera.—21. Josep Ruiz i Segura.—22. N. Gou i Plaja.—23. N. Adrogué i Posta.

Defuncions.—1. Francisca Monvert i Butiñá, 48 anys.—2. Irnelda Pous i Caner, 13 dies.—3. Teresa Turró i Cuní, 40 anys.—4. Caterina Garriga i Romans, 74 anys.—5. Francisco Xavier Arenas i Lladó, 4 anys.—6. Benet Marqués i Bou, 47 anys.—7. Manel Rodrigo i Rodríguez, 5 mesos.—8. Joan Boix i García, 5 anys.—9. Lluïsa Serrats i Callís, 74 anys.—10. Carolina Puig, 78 anys.—11. Reparada Cané i Roca, 60 anys.—12. Antoni Martínez i García, 16 mesos.—13. Rosa Satorra i Tomás, 7 mesos.

Matrimonis.—1. Jaume Buixeda amb Joana Castelló.—2. Francisco Martí amb Carme Gil.

L' Industria salvant l' Humanitat

El problema de criar robusts els nens sense necessitat de dida, està totalment resolt. Ho ha conseguit una forta companyia anglesa, trobant el medi de convertir la llet fresca de vaca, amb tota sa'nata i amb més nata afegida encara, en un producte, de digestió tan fàcil com la llet materna i d'un poder nutritiu meravellós.

EL GLAXO

que així s'anomena, és de tots els productes destinats a alimentar nens, l'únic que no té farines, ni sucre de canya, malta, drogues, ni, en fi, cap substància estranya a la llet que, més tard o més aviat, acaba per emmalaltir els nens. L'únic que evita i cura la diarrea, el plor freqüent i l'insomni; l'únic que's conserva indefinidament sense la més petita alteració, per calor que faci.

Els nens de pit, i els ja majors raquítics, els malalts de totes les edats, especialment els de l'aparell digestiu i budells i també els vells, digeriran més fàcilment sense molesties, i se nodriràn molt millor, prenent

EL GLAXO

en compte de la llet de vaca o cabra, per superior que aquesta sigui.
Per les esmentades condicions

ha sigut portat per les eminències mèdiques angleses a les cases reials i de l'alta societat de les nacions que van al cap del progrés, on l'usen constantment i està cridat a transformar, per complert, la manera de criar els nens a Espanya, on tants ne moren per la mala alimentació.

Demani's en Farmacies, Drogueries i Tendes de Queviures.

Importadors exclusius a Espanya, Portugal i Marroc,

Sebastiá Tauler i Comp.

M A D R I D

Transports i càrrega Carruatges de lloguer

Ordinació de Palamós a Caldas de Malavella i vice-versa

Diariament aigua de Caldas a 10 cèn-
tims litre i a preus econòmics a qui la re-
comani per a banys.

JOAN OLIVER

Passeig del Cementiri, 24 i 26. —
PALMÓS

RAMÓN CASAS

MODERNA TÈCNICA DE PIANO

= Teoria — Solfeig — Cant —
«Escala de quintes» de Barbereau
modernament reformada, per

Gevaert i E. Morera

LLIÇONS PARTICULARS I A DOMICILI

JOSEP COMAS

ENVELATS, CORTINATGES, TRIBUNES
I ADORNOS DE TOTES MENES

*Artístiques il·luminacions de
gas acetilè i electricitat.*

GIRONA: carrer de la Barca, 17.
BARCELONA: » » Lancàster, 2.

FUSTERIA I EBANISTERIA
de J. MARULL AGUSTI
LA MES ANTIGA I ACREDITADA
CARRER DE MUNT, 21.

NOTA IMPORTANT: AQUESTA CASA
SE FA CARREC DE TOT EL SERVEI FUNE-
RARI.

ESPARTERIA DE JOAN AYATS

Venda i col·locació d'estores i
alfombres — Gran mostruari d'al-
fombres — Carpets de moqueta
i de vellut — Pelfilles coco ingle-
ses i del país.

MIQUEL ALSINA

FERRETERIA, QUINCALLA,
:: :: PINTURES, OPTICA,
i altres varis articles.

CERVANTES, 45. — Telefon, 63.

TOMAS FONT

TRANSPORTS DE PALAMÓS A GI-
RONA TOTS ELS DIES.

TRANSPORTS A LA BISBAL
ELS DIVENDRES

CARRUATGES DE LLOGUER

DIPOSIT D'AUFALS I DE PALLA
CARRER MAJOR Núm. 11. PALAMÓS

EMILI NOYA

*Instal·lacions per a aigua,
gas i electricitat.*

Reparacions de maquinaria

**SERVEI FIXE I SETMANAL DE
BARCELONA A ROSAS**

**I VICE-VERSA, AMB ESCALA A
San Feliu de Guixols y Palamós
PEL VAPOR**

- N. AMPURDANÉS -

Sortida de Barcelona: **tots els dimecres**; i de Palamós: **tots els dissabtes**.

CONSIGNATARIS. BARCELONA: D. Enric Freixas, **Cristina 5**, (baixos). Telefon 1855
SAN FELIU DE GUIXOLS: D. Joan Fortó. PALAMÓS: D. Félix Ribera.
ROSAS: D. Josep Rahola.

Irene Costart, V.^a Barnés

Magatzem de mobles de totes classes
Escales, clins, forres i miraguanos.
Bermós assortit de teles per a matalaços
Alfombres, tapets i xarols.
Se refan matalaços a domicili.

¡¡Nuvis, obriu l'ull!! ¡¡Preus reduïts!!

Plaça de la Constitució, 1.-PALAMÓS

**Gramofons, Plaques,
Agulles i accessoris**

Reparacions de tota classe

**DIRIGIRSE A
LA GUTENBERG**

Camises a Mida.

Colls y Punys.

Pijames, Bates.

Impermeables.

Albernuços.

Calçotets.

Gorres.

Guants.

E. FUREST

Passatge de Madoz 6, i Plaça Real 4

Barcelona

Gèneros de punt.

Abrics inglesos.

Corbates.

Bisuteria.

Bastons.

Paraigües.

Perfumeria.

Mocadors.

A R T I C L E S D E S P O R T

ENRIC PAMIES

PROFESSOR DE PIANO

SOLFEIG Y CANT

LLIÇÓ A DOMICILI

: : PREUS CONVENCIONALS : :

Gran saló de neteja botes **Isidro Bernis**

Se compòn tota classe de calçat per deteriorat que sigui. Exactitut, elegancia i economia. Gran assortit de cremes de les millors marques, figurant-hi l'acreditada marca DANDY, la qual suavitza el cuiro fins a l'extrem de quedar impermeable. No sofríu més dels ulls de poll. Useu els pegats que ven aquesta casa, i amb vuit dies quedareu curats.

Per als encàrrecs dels carruatges de lloguer d'en VICENS BERNIS, dirigir-se a aquest establiment. **Carrer de Notaries, 25.-PALAMÓS.**

Fabricant de les exquisides

especialitats mundials : : :

GRAN LICOR

Estomacal Bonet

Anís refinat EL TROMPO

DOMINGO BONET

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

San Feliu de Guixols

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferretería, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bàscules.

EXPORTACIÓ A

BAUCHE de Reims. - PIBERNAT de Barcelona.

TOTS ELS PAISOS.

ALFOMBRES - TAPICERIES

Tot quant se fabrica a Europa per a decorar se troba en els
GRANS MAGATZEMS AL ENGROS I AL DETALL

Blanco y Bosch

de Barcelona

Plaça de S. Jaume,
Call 21, S. Honorat, 1
i 3 i Fruita 2.

TELEFON, 190

Grans existencies

Ultimes novetats

Preus sens competencia

Importació directa de Tapiços,
Smirna i Perses (Orient). - Ultimes
creacions, istil antic, en Damascos,
Velluts, etc. etc. Jòcs complets de
Cortinatges, Stores, "Visillos" i Co-
brellits de Tul i Puntetes per a Dor-
mitori.

Tapets, Pells, Mantes, Edredons.
Tallers de roba blanca per a taula, llit i
demés articles de Llenceria, Gèneros
de punt, Camiseria i Equips per a
===== senyora i senyor. =====

***NOTA. Es convenient per a les carpetes
saber les mides de l'habitació.***

PREMI EXTRAORDINARI DE L'EXM.
AJUNTAMENT DE BARCELONA ::

-- CASA QUE 'S DISTINGEIX PEL
BON GUST DE TOTS SOS TRE-
BALLS I ARTICLES. - - - - -
- - MARCS I MOTLLURES PER A
OLIS, GRAVATS, FOTÒGRAFIES. -
ULTIMES CREACIONS DE VIENA,
- - BERLIN, PARIS, EN OBJECTES
PER A REGALS. - - - - -
-- GRANS TALLERS DE MOBLES
I PARQUETS DE TOTS PREUS I
ISTILS. - - - - -

SALONS I DESPAIX: PASSEIG DE GRACIA, 18. — TELEFON, 3.228.

TALLERS: C. UNIVERSITAT, 112. — TELEFON, 7.359. — BARCELONA

MOBLES

ARTISTICS

BUSQUETS

Ciutat, 9
BARCELONA

Premiats amb les més altes RECOM-
PENSES en totes les EXPOSICIONS.

Dues primeres medalles
Barcelona 1907.

Decoració. :: Grans existències. :: Nous models en tots els estils.

Tallers: Bellafilla, 3 i 5.- BARCELONA. - Telefon, 2.314

CLAUDI MATÓ

CARRER DE MOLINS, 38

davant la fàbrica EL CONVENT.

Ven una màquina rectilínea per a fer mitges del
sistema més avançat que es coneix.

Es molt poc usada i es ven a un preu molt econòmic.

No deixi de veure-la qui desitgi posseir-ne.

Ⓢ **MAGÍ VIÑALS** Ⓢ

AGENT D'ADUANES

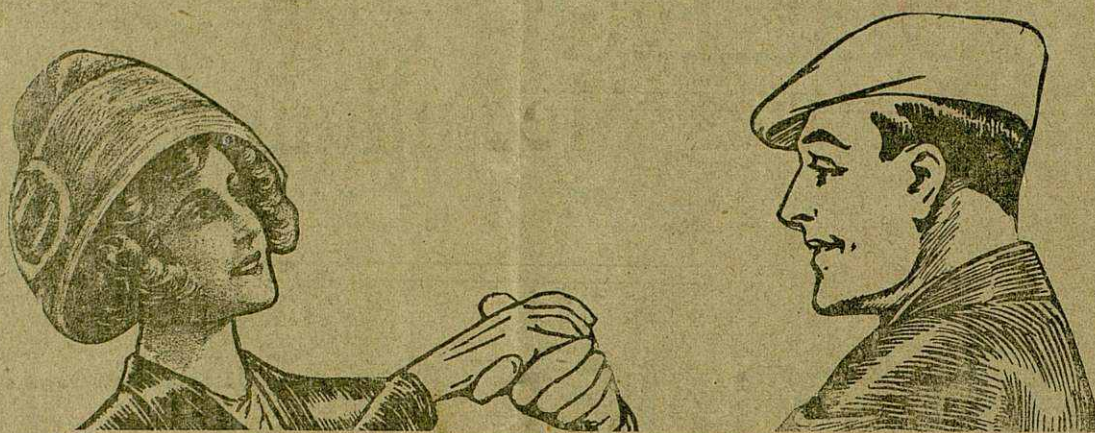
Carrer Cristina, 2.

:: BARCELONA ::

TELÉFON. 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

:bère, Irún i Hendaye :

TRES BONS CONSELLS

Per patinar a gust i fer conquestes useu

***Patins* BRAMPTON**

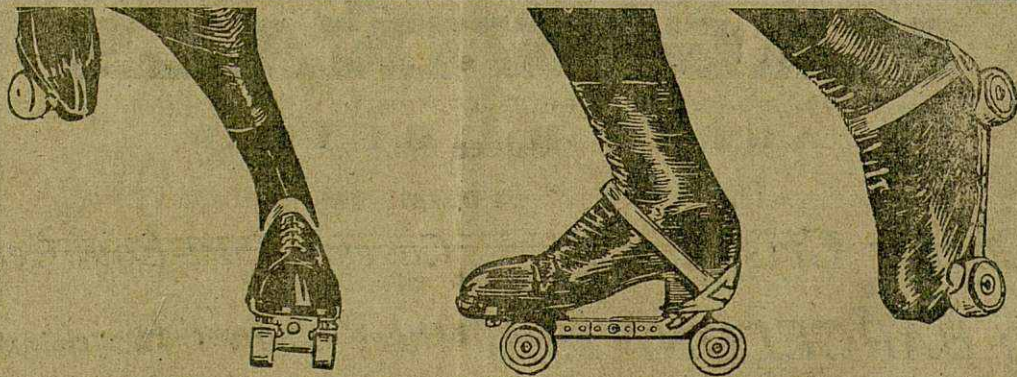
Per recrear-vos fent excursions, no abandoneu els

***Cicles* SANROMÀ**

Per fer viatges llargs i amb comoditat, sols useu

MOTOS y SIDECARS de la célebre marca SUN

A. SANROMÀ. - Balmes, 62. - Telefon, 1445. - BARCELONA

RESERVAT PER A

Industries Mecàniques S. A.

Carretera de Port, 33 BARCELONA

RESERVAT PER A

Succesor de E. Bossi

Segells de Cauxú

Plaça Reial BARCELONA

BALSEM ZORAYA

Cura la **Ecxma**, **Herpes**, **Irritacions**, **Llagues**, **Morenes**, i totes les enfermetats de la pell.

Compost de productes vegetals, es **Antiséptic**, **Calmant** i **Cicatritzant**; el millor remei per a **Zalls**, **Ferides**, **Cremadures** i **Escalfaments**: es el Bálsem de la Llar i deu tenir-se sempre a casa; amb sa prompte aplicació s'obté la curació i s'eviten greus conseqüències.

Es el millor i més barato del món.

DE VENDA EN

Farmacies, Droguerías i Perfumerías

35
15
50

B.D.
8.3
25

